

Tagor: Zlatopis

Autor Administrator

Iz
knjige:
Rabindranat Tagor, Zlatopis, Pjesme

MH Zagreb, Izbor i prijevod Vesna
Krpmotiæ

Rabindranat Tagor, Bengalac
(Kalkuta 1861 - 1941.), jedan od najveæih i najsvestranijih umova kojega pamti ljudska
povijest – u isto vrijeme pjesnik, skladatelj, slikar, filozof, pedagog, društveni
reformator, svjetski putnik, kozmopolit,
nobelovac, „bio je strasno i duboko vezan svojim vremenom, ali je u sebi nosio univerzalno
vrijeme, trenutak koji ne stari: istinski znak indijskog duha“. Vrijedi
oslušnuti misao genija i usporediti ju s onim što nam nudi ovo naše vrijeme sa
svojom „filozofijom“navezanosti samo na materijalno, s relativiziranjem svega i svaèega, vrijeme u kojemu
vlada jedino božanstvo novac, kapital, koje velikodušno
nudi hedonizam i konzumerizam kao dobar put za ostvarenje sreæe i smila u životu, a transcendentalno iskljuèuje kao
suvišno i nepotrebno. (ur)

Vrtlar

5.

Nemiran sam. Źeðam stvari daleke.

Da iz mene izlazi u teži da dodirne skute mutnih
daljina.

O veliko Onostranstvo, èudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da nemam krila za let, da
sam zavazda mjestom prikovan.

Spreman sam i bdijem, tuđin sam u tuđini.

Nailazi tvoj dah & nestvarne nade.

Moje srce zna tvoj jezik, kao da je njegov vlastiti.

O Nedohvate, èudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da ne znam puta, da nemam
krilata konja.

Bez cilja ja lutam u vlastitu srcu.

Kroz sunèani dim sporohodnih sati, kako je golem lik & to to
ocrtava na modrosti svoda!

O Najdalji Cilju, èudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da su zasunuta sva vrata na
kuæi u kojoj samujem!

Gitanđali

Kroz duboke sjene kišovitog srpnja, tajnim koracima, ti ideš tih kao noć, i ni jedan te stražar vidjeti ne može.

Danas je jutro sklopilo oči, ne haju za uporne dozive huènog istoènjaka, a gusti se prevjes navukao preko vjeèno-budnog plavog neba.

Zatihnuše pjesme po umama, a sva ta vrata pozatvaraše po kućama.

U ovoj pustoj ulici ti si samotni pjesnik. Oh, moj jedini prijatelju, najdraži moj, gle, vrata su moje kuće raskriljena – nemoj prominuti kao san.

28.

Teški su okovi, ali srce moje plaće kad ih pokušavam razbiti.

Sve što želim to je sloboda, ali kad joj se ponadam, stid me obuzima.

Ja znam da je u tebi vrijednost bescjena i da si ti moj najbolji prijatelj, ali nemam snage da izagnam laži sjaj koji mi ispunja sobu.

Plaćto me pokriva plaćto je praha zemnoga, praha smrtnoga; mrzim ga, premda ga s ljubavlju privijam k sebi.

Dugovi moji golemi su, gubici teški, sramota moja tajna i
velika; pa ipak kad dođem i milost zaištem, drhšæem od straha da mi ne ispuniš molbu.

32.

Svakim naèinom kušaju da me uza se vežu oni koji me ljube na
tom svijetu. Ali je drukèija tvoja ljubav
veæa od njihove, a èini me slobodnim.*

Da ih ne bi zaboravio, nikada se ne usuđuju da me izgube s
vida. No dan za danom prolazi a ti si nevidljiv.

Kad bih te prestao zazivati u molitvama, kad te više ne bih
èuvao u srcu, tvoja bi ljubav i dalje èekala moju.

Prvi jasmini

Ah, ti jasmini, ti bijeli jasmini!

Rekao bih da pamtim onaj dan kad sam prvi put ispunio ruke
tim jasminima, tim bijelim jasminima.

Volio sam sunèani sjaj, svod nebeski i zelenu zemlju; slušao
sam plovni mrmor rijeke kroz ponoæni mrak; jesenski smiraji sunca sretali me za
zavijutkom ceste u samoæi pustopoljne ravnice, nalik na nevjestu što podiže
svoj veo pogledu ljubavnika.

Pa ipak, još je slatka uspomena na prve bijele jasmine koje sam u rukama držao kad sam bio dijete.

Mnogi je dan radosti našao u moj život, i u noćima svetkovinskim ja sam se smijao s veselom družbom.

U siva kišovita jutra, pjevao sam mnogu to dokonu pjesmu.

Nosio sam oko vrata večernji vijenac bakulina* cvijeta ispleten rukom lj ubavi.

Pa ipak, srce mi je slatko od uspomene na prve svježije jasmine koji su mi ispunili ruke kad sam bio dijete.

Posljednje pjesme

15.

Ti si posuo stazu stvaranja

zamkama bez broja,

opsjenjivi* bože.

Vještim si rukama ispleo

mrežu varave* vjere

u svagdanji naš život;

i veličini si udario pečat priviđenja.*

Pred tragačem nisi skrivao tajanstvo noćno,

a put koji tvoje zvijezde pokazuju,

jest put u dubinu srca;

i taj put je oduvijek jasan,

i zrači priprostim vjerom.

Izvana se čini vijugav,*

ali je iznutra ravan —

odatle njegov sjaj.

Onaj tko traži izgleda prevaren,

ali on istinu u srcu nalazi,

umivenu vlastitim nutarnjim svjetlom.

Njega ničta neće opèiniti,

i svoju će riznicu vrhom napuniti.

Taj tko lako snosi tvoje èarolije,*

iz tvojih će ruku primiti

neprolazni mir.

